

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ИВАН ИВАНОВ
МИНИСТЪР НА
РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

ДО
Г-Н МАНОЛ ГЕНОВ
МИНИСТЪР НА
ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Относно: Подписка на граждани до омбудсмана на Република България във връзка с криза на водоснабдяването на град Брезник и населени места от общината (жалби № 6138 и 6139/2025 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЕНОВ,**

До омбудсмана постъпиха жалби, с приложени две подписки общо от 883 жители на община Брезник.

Гражданите заявяват недоволство и решителност за организирани граждански протести и неподчинение поради допуснато бездействие по служба в нарушение на основното право на чиста и достатъчна по количество вода за пиене, като се създава реална опасност за здравето и живота им.

Съгласно публикуваното съобщение от 01.09.2025 г., въз основа на физико-химични и микробиологични анализи на взетите проби от РЗИ Перник са констатирани превишения по показателите относно съдържание на манган, арсен и болестотворни бактерии - клостридиум перфрингенс, установени нормативно съгласно Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ бр.43 от 16 май 2023 г.).

Регионалната здравна инспекция гр. Перник въвежда ограничение за ползването на водата, подавана от водопроводната мрежа на територията на града от язовир „Красава“, за питейни цели, приготвяне на храна, къпане, миене на съдове, миене на ръце или други хигиенни дейности, като единствено допустима е употребата за почистване на санитарни възли - тоалетни.

Проявите на гражданите са в отговор на задълбочаващ се през последните години управленски дефицит относно поддържането на рационално използване на водата при спазване на първостепенния приоритет за осигуряване на жизненоважните потребности за питейно водоснабдяване на жителите. Настояват държавата да предприеме незабавни мерки за намиране на трайно решение за постоянен, целогодишен достъп до чиста питейна вода.

Многократно поставян, включително по реда на парламентария контрол, проблемът се повдига в различни измерения, включително неизяснени загуби на вода, които показват подценяване на ВиК сектора, засягащ района на Брезник.

В случая са предприети инфраструктурни мерки за ограничаване на загубите чрез реконструкцията на довеждащи водопроводи от яз. Красава 2, за които

инвестиционните предложения на Община Брезник са финансирани по реда на Закона за държавния бюджет на Република България и сключени споразумения. Такива по-конкретно са „Реконструкция на довеждащ водопровод от язовир „Красава“ до Помпена станция за питейни води „Гърло“ (Разрешение за ползване № ДК-07-ПК-34 от 11.06.2025 г.), както и „Реконструкция на довеждащ водопровод от ревизионна шахта 13 до съществуващ водопровод при река Конска в землището на град Брезник“ (Разрешение за ползване № ДК-07-ПК-43 от 21.07.2025 г. на РДНСК Перник).

Показателно е обаче, че насочена към преодоляване на маловодието, инвестицията не води до ефективност на решението, доколкото не отчита присъщото увеличаване на концентрацията на контролирани замърсители поради постоянното намаляване на наличния воден обем на язовир „Красава“ от началото на 2024 г. насам, станали причина за наложени ограничения от РЗИ Перник. Подобен подход не може да бъде подкрепен поради нарастване на тежестта на обществени разходи, понасяни за проучванията на алтернативни източници, и увеличаване на периода на ограничен достъп до вода от населението.

Упражняването на комплекса от правомощия, свързан със статута на собственост, разрешителни режими на водовземане и мониторинг на водните тела, надградени от административните и договорни отношения със стопанските субекти, са критични за възстановяване на питейното водоснабдяване с необходимото качество на услугата, на което гражданите на Брезник в района разчитат.

С оглед на изложеното и съдействие за правата на гражданите, препоръчвам:

- Обявяване на конкретен план за непосредствени действия за справяне с водната криза в град Брезник и другите засегнати населени места в общината;
- Провеждане на изследвания за химическото състояние на водното тяло на язовир Красава 2 и публикуване на измерените резултати и прогноза;
- Предоставяне с широк публичен достъп на информация за издадените за целите на питейното водоснабдяване разрешения за водоползване от Басейнова дирекция Западнобеломорски район и Община Брезник и контрола за спазването им;
- Идентифициране на възможните алтернативни източници за питейно водоснабдяване, включително, но не само, възможността за водоснабдяване чрез използването на водите на язовир „Дружба“, за която министърът на икономиката и индустрията е запознал общинските съветници;
- Одобряването на финансовите операции на разплащане при изпълнение на инвестиционни проекти със средствата от европейски и национални публични фондове, да се обвърже с гаранционен механизъм за спиране на разплащанията при нарушаване или застрашаване на основни права на гражданите.

На основание изложеното и на Закона за омбудсмана се обръщам към Вас да изразите становището си по компетентност, за което своевременно да ме информирате.

С уважение,

ВЕЛИСЛАВА ДЕЛЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ